

ПРИМЉЕНО:		05.05.2026	
Орг. јед.		Профес.	Вредност
05	5161		

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА МЕДИЦИНСКИХ НАУКА У КРАГУЈЕВЦУ**

и

**ВЕЋУ ЗА МЕДИЦИНСКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

На седници Већа за медицинске науке Универзитета у Крагујевцу одржаној 15.4.2026. године (број одлуке: IV-03-198/23) одређени смо за чланове Комисије за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације под насловом: „Анализа морфолошких и функционалних карактеристика ретине код пацијената са мултиплом склерозом”, и испуњености услова кандидата **Катарине Катанић Пасовски**, доктор медицине и предложеног ментора **Евице Динчић**, редовног професора Медицинског факултета Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду за израду докторске дисертације.

На основу података којима располажемо достављамо следећи:

**ИЗВЕШТАЈ
О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ И ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА
КАНДИДАТА И ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ**

1. Подаци о теми докторске дисертације
1.1.Наслов докторске дисертације:
Анализа морфолошких и функционалних карактеристика ретине код пацијената са мултиплом склерозом
1.2.Научна област докторске дисертације:
Медицинске науке
1.3.Образложење теме докторске дисертације (до 15000 карактера):
1.3.1. Дефинисање и опис предмета истраживања   Мултипла склероза (МС) представља хронично, инфламаторно-неуродегенеративно обољење централног нервног система, које се карактерише демиелинизацијом, аксоналним оштећењем и прогресивним губитком неуролошких функција (1,2). Болест најчешће погађа млађу популацију и представља један од водећих узрока инвалидитета код особа радно активног доба, што је чини значајним медицинским, али и социоекономским проблемом (3).   Патогенеза мултипле склерозе је сложена и укључује интеракцију генетских предиспозиција и фактора средине, што доводи до активације аутоимуних механизма

и оштећења мијелинских омотача нервних влакана (4). Иако се традиционално сматрала болешћу беле масе, савремена истраживања указују да значајну улогу у прогресији болести имају и процеси неуродегенерације, који укључују губитак аксона, неурона и синаптичких веза, што је у директној вези са настанком трајног неуролошког дефицита (5).

У том контексту, идентификација поузданих биомаркера неуродегенерације представља један од кључних изазова савремене неурологије. Ретина, као анатомски и функционални део централног нервног система, пружа јединствену могућност за директну, неинвазивну процену ових процеса *in vivo* (6). Због своје структуре и доступности за визуелизацију, ретина се све чешће описује као „прозор у мозак“, што омогућава праћење патолошких промена карактеристичних за мултиплу склерозу (7).

Оптички неуритис (*optic neuritis, ON*) представља једну од најчешћих клиничких манифестација мултипле склерозе и може бити први знак болести (8). Карактерише га инфламаторно оштећење оптичког нерва, праћено поремећајем видне функције и накнадним структурним променама на нивоу ретине. Међутим, бројна истраживања указују да се морфолошке и функционалне промене ретине могу уочити и код пацијената без клинички манифестног оптичког неуритиса, што указује на постојање субклиничке неуродегенерације (9).

Савремене дијагностичке методе, као што су оптичка кохерентна томографија (*optical coherence tomography – OCT*) и *OCT ангиографија (optical coherence tomography-angiography – OCTA)*, омогућавају детаљну анализу структуре и функције ретине. *OCT* омогућава прецизно мерење дебљине ретиналних слојева, укључујући *retinal nerve fiber layer (RNFL)* и *ganglion cell layer (GCL)*, који представљају поуздане маркере аксоналног оштећења (10). Са друге стране, *OCTA* омогућава неинвазивну процену микроциркулације и васкуларних промена на нивоу ретине, што може указивати на ране функционалне поремећаје (11).

Досадашња истраживања показала су да код пацијената са мултиплом склерозом долази до значајног истањења ретиналних слојева, посебно код пацијената са историјом оптичког неуритиса, али и код оних без клинички манифестних офталмолошких симптома (12). Такође, показано је да одређени параметри, као што је *macular ganglion cell-inner plexiform layer (mGCIPL)*, могу представљати осетљиве биомаркере неуродегенеративних промена и потенцијално служити у процени активности болести и прогресије.

Ипак, и поред значајног напретка у овој области, остаје недовољно разјашњено у којој мери морфолошке и функционалне промене ретине могу бити коришћене као поуздани показатељи активности болести, прогресије и ефекта терапије која модификује ток болести.

Сходно наведеном, предмет ове докторске дисертације јесте свеобухватна анализа морфолошких и функционалних карактеристика ретине код пацијената са мултиплом склерозом, са циљем бољег разумевања патофизиолошких механизма болести и идентификације потенцијалних биомаркера.

1.3.2. Полазне хипотезе

Полазећи од досадашњих сазнања о патогенези мултипле склерозе, као и резултата истраживања која указују на значај ретиналних промена као показатеља неуродегенеративних процеса, формулисане су следеће хипотезе:

Основна хипотеза овог истраживања је да код пацијената са мултиплом склерозом постоје значајне морфолошке и функционалне промене ретине које се могу детектовати применом савремених дијагностичких метода, као што су *OCT* и *OCTA*, и које се разликују у односу на здраву популацију.

Посебне хипотезе укључују:

- да постоје статистички значајне разлике у дебљини ретиналних слојева (RNFL, GCL, mGCIPL) између пацијената са мултиплом склерозом и здравих испитаника;
- да параметри микроциркулације ретине, процењени применом ОСТА, показују значајне разлике између испитиваних група;
- да су морфолошке и функционалне промене израженије код пацијената са историјом оптичког неуритиса у односу на пацијенте без оптичког неуритиса;
- да се субклиничке промене ретине могу уочити и код пацијената без клинички манифестног оптичког неуритиса;
- да параметри добијени применом ОСТ и ОСТА могу имати потенцијал као поуздани биомаркери активности болести, њене прогресије и одговора на терапију.

Формулисане хипотезе омогућавају систематичан приступ испитивању повезаности између структурних и функционалних промена ретине и клиничких карактеристика мултипле склерозе, што представља основу за даљу анализу и интерпретацију добијених резултата.

1.3.3. План рада

Истраживање ће бити спроведено као клиничка, опсервациона, неинтервентна проспективна студија са елементима студије случај-контрола, што представља адекватан методолошки приступ за испитивање повезаности између морфолошких и функционалних карактеристика ретине и клиничких параметара код пацијената са мултиплом склерозом.

Студијску популацију чиниће пацијенти са дијагностикованом мултиплом склерозом који се прате и лече у Војномедицинској академији, као и здрави испитаници одговарајуће старосне и полне структуре, који ће чинити контролну групу. Формирање испитиваних група биће извршено на основу унапред дефинисаних критеријума укључења и искључења, са циљем обезбеђивања хомогености узорка и поузданости добијених резултата.

Пацијенти са мултиплом склерозом биће даље стратификовани у зависности од присуства или одсуства оптичког неуритиса, чиме ће бити омогућена анализа утицаја овог клиничког ентитета на морфолошке и функционалне промене ретине. Посебна пажња биће посвећена анализи промена у оку без клинички манифестног оптичког неуритиса, у циљу процене постојања субклиничке неуродегенерације.

Сви испитаници ће бити подвргнути детаљном офталмолошком и неуролошком прегледу, као и испитивању ретине применом савремених дијагностичких метода, пре свега оптичке кохерентне томографије (ОСТ) и ОСТ ангиографије (ОСТА). Поред тога, биће прикупљени релевантни клинички подаци, укључујући трајање болести, терапијски статус и друге параметре од значаја за интерпретацију резултата.

Истраживање ће имати проспективни карактер, при чему ће пацијенти бити праћени током временског периода од 12 месеци, што ће омогућити процену динамике морфолошких и функционалних промена ретине, као и анализу утицаја терапије која модификује ток болести.

Добијени подаци биће систематизовани, обрађени и анализирани применом одговарајућих статистичких метода, а резултати ће бити приказани текстуално, табеларно и графички, уз критичку интерпретацију у контексту доступних литературних података.

1.3.4. Методе истраживања

Предложено истраживање припада групи клиничких, опсервационих, неинтервентних

студија и биће спроведено у складу са принципима добре клиничке праксе и важећим етичким стандардима. Дизајн студије подразумева проспективно праћење испитаника, уз истовремену анализу разлика између пацијената са мултиплом склерозом и здраве контролне групе.

У студију ће бити укључени пацијенти са дијагностикованом мултиплом склерозом, код којих је дијагноза постављена у складу са важећим дијагностичким критеријумима, као и здрави испитаници без офталмолошких и неуролошких обољења. Критеријуми укључења и искључења биће прецизно дефинисани са циљем минимизације утицаја потенцијалних конфузних фактора и обезбеђивања валидности добијених резултата.

Морфолошка анализа ретине биће спроведена применом оптичке кохерентне томографије (optical coherence tomography – OCT), која омогућава високо резолуциону, неинвазивну визуелизацију ретиналних структура. У оквиру ове методе биће анализирани параметри дебљине retinal nerve fiber layer (RNFL), ganglion cell layer (GCL), као и macular ganglion cell-inner plexiform layer (mGCIPL), који представљају поуздане индикаторе аксоналног оштећења.

Функционална анализа микроциркулације ретине биће извршена применом OCT ангиографије (optical coherence tomography angiography – OCTA), која омогућава процену васкуларне густине и перфузије ретине без примене контрастних средстава. Ова метода ће омогућити детекцију раних функционалних поремећаја који могу претходити структурним променама.

Као зависне варијабле биће посматрани морфолошки параметри ретине (дебљина појединих слојева) и функционални параметри микроциркулације, док ће независне варијабле укључивати присуство мултипле склерозе, постојање оптичког неуритиса и терапијски статус испитаника. Као потенцијалне збуњујуће варијабле биће анализирани старост, пол, трајање болести и други релевантни клинички параметри.

Статистичка анализа података биће извршена применом одговарајућих дескриптивних и аналитичких статистичких метода. За процену разлика између група користиће се параметарски и непараметарски тестови у зависности од расподеле података, док ће ниво статистичке значајности бити постављен на $p < 0,05$. Резултати ће бити приказани табеларно и графички, уз одговарајућу интерпретацију.

Сви подаци биће обрађени уз поштовање принципа поверљивости и заштите личних података испитаника, а истраживање ће бити спроведено након одобрења надлежног етичког комитета.

1.3.5. Циљ истраживања

Основни циљ овог истраживања је да се изврши свеобухватна процена морфолошких и функционалних карактеристика ретине код пацијената са мултиплом склерозом применом савремених неинвазивних дијагностичких метода, као што су оптичка кохерентна томографија (OCT) и OCT ангиографија (OCTA), са циљем бољег разумевања неуродегенеративних процеса који прате ток болести.

Специфични циљеви истраживања обухватају:

- поређење морфолошких параметара ретине (RNFL, GCL, mGCIPL) између пацијената са мултиплом склерозом и здравих испитаника;
- процену разлика у параметрима микроциркулације ретине добијених применом OCTA између испитиваних група;
- анализу утицаја оптичког неуритиса на морфолошке и функционалне карактеристике ретине код пацијената са мултиплом склерозом;
- процену постојања субклиничких промена ретине код пацијената без клинички манифестног оптичког неуритиса;

- испитивање повезаности између параметара ретине и клиничких карактеристика болести, укључујући трајање болести и терапијски статус;
- процену потенцијалне улоге ОСТ и ОСТА параметара као биомаркера активности болести, њене прогресије и одговора на терапију.

Формулисани циљеви омогућавају систематичан и свеобухватан приступ анализи ретиналних промена код пацијената са мултиплом склерозом и представљају основу за интерпретацију добијених резултата у ширем клиничком и научном контексту.

1.3.6. Резултати који се очекују

Очекује се да резултати овог истраживања покажу постојање статистички значајних разлика у морфолошким и функционалним параметрима ретине између пацијената са мултиплом склерозом и здравих испитаника, што би додатно потврдило улогу ретине као индиректног показатеља неуродегенеративних процеса у централном нервном систему.

Такође се очекује да ће код пацијената са историјом оптичког неуритиса бити присутне израженије структурне промене ретине, док би код пацијената без клинички манифестног оптичког неуритиса могле бити детектоване суптилне, субклиничке промене, што би указало на рану неуродегенерацију.

Резултати добијени применом ОСТ и ОСТА метода могли би указати на значајну повезаност између морфолошких и функционалних параметара ретине и клиничких карактеристика болести, укључујући трајање болести, степен активности и терапијски статус пацијената.

Поред тога, очекује се да ће добијени налази допринети бољем разумевању патофизиолошких механизма мултипле склерозе, као и процени потенцијалне примене ретиналних параметара као поузданих биомаркера за праћење прогресије болести и ефеката терапије.

Иако се не очекује да резултати овог истраживања дају коначне одговоре на сва питања у овој области, предвиђа се да ће представљати значајан допринос постојећим сазнањима и послужити као основа за даља клиничка и експериментална истраживања.

1.3.7. Оквирни садржај докторске дисертације са предлогом литературе која ће се користити (до 10 најважнијих извора литературе)

Докторска дисертација ће бити структурисана у складу са савременим академским стандардима и обухватиће следећа поглавља: Увод, у коме ће бити приказан теоријски оквир и преглед релевантне литературе из области мултипле склерозе, неуроимунологије и неуроофталмологије; Циљеви и хипотезе истраживања; Материјал и методе, у којима ће бити детаљно описан дизајн студије, испитивана популација, критеријуми укључења и искључења, као и примењене офталмолошке, неуролошке и функционалне методе; Резултати, са приказом добијених налаза; Дискусија, у којој ће резултати бити критички анализирани и упоређени са доступним литературним подацима; Закључци; и Литература.

Посебна пажња биће посвећена анализи значаја ретиналних параметара као показатеља неуродегенерације код пацијената са мултиплом склерозом, као и могућој примени ОСТ и ОСТА метода у дијагностичком и прогностичком праћењу болести. Такође, разматраће се значај оптичког неуритиса као клиничког фенотипа мултипле склерозе, као и улога морфолошких и функционалних промена ретине у процени активности болести и терапијског одговора.

Као основа за израду докторске дисертације користиће се релевантна и савремена литература, од које се издвајају следећи радови:

1. Bsteh G, Velez Escola L, Hegen H, Lindner E, Khalil M, Schneider S, et al. Application of optical coherence tomography in multiple sclerosis: consensus

recommendations of the Austrian network (AN-OCT-MS). *J Neurol.* 2025;273(1):24.

2. Saidha S, Green AJ, Leocani L, Vidal-Jordana A, Kenney RC, Bsteh G, et al. The use of optical coherence tomography and visual evoked potentials in the 2024 McDonald diagnostic criteria for multiple sclerosis. *Lancet Neurol.* 2025;24(10):880-892.
3. Filippatou A, Theodorou A, Stefanou MI, Tzanetakos D, Kitsos D, Moschovos C, et al. Optical coherence tomography and angiography in multiple sclerosis: a systematic review and meta-analysis. *J Neurol Sci.* 2025;470:123422.
4. El Ayoubi NK, Ismail A, Fahd F, Younes L, Chakra NA, Houry SJ. Retinal optical coherence tomography measures in multiple sclerosis: a systematic review and meta-analysis. *Ann Clin Transl Neurol.* 2024;11(9):2236-2253.
5. Papadopoulou A, Pfister A, Tsagkas C, Gaetano L, Sellathurai S, D'Souza M, et al. Visual evoked potentials in multiple sclerosis: P100 latency and visual pathway damage including the lateral geniculate nucleus. *Clin Neurophysiol.* 2024;161:122-132.
6. Katanić Pasovski K, Rančić N, Pasovski V, Sajić M, Resan M, Dinčić E. Evaluation of the retinal morphological and functional findings in optic neuritis related to multiple sclerosis. *Vojnosanit Pregl.* 2023;80(5):412-420.
7. Bostan M, Pantalon A, Micu SI, Cernat C, Bolboacă SD, Tofolean DE. OCT and OCT-A biomarkers in multiple sclerosis. *Rom J Ophthalmol.* 2023;67(3):221-232.
8. Mirmosayyeb O, Kord R, Brand S, Dehghani A, Samadzadeh S, Vaezi S, et al. Optical coherence tomography (OCT) measurements and disability in multiple sclerosis (MS): A systematic review and meta-analysis. *J Neurol Sci.* 2023;454:120847.
9. Wang X, Klistorner A, Barnett MH, Graham SL. Monitoring retinal neurodegeneration in MS: the role of optical coherence tomography. *CNS Drugs.* 2022;36(1):21-37.
10. Paul F, Calabresi PA, Barkhof F, Green AJ, Kardon R, Sastre-Garriga J, Schippling S, Vermersch P, Saidha S, Gerendas BS, Schmidt-Erfurth U, Agoropoulou C, Zhang Y, Seifer G, Petzold A. Optical coherence tomography in multiple sclerosis: A 3-year prospective multicenter study. *Ann Clin Transl Neurol.* 2021;8(12):2235-2251.

1.4. Вежа са досадашњим истраживањем у овој области уз обавезно навођење до 10 релевантних референци:

Савремена истраживања мултипле склерозе указују да, поред инфламаторних процеса, значајну улогу у прогресији болести имају неуродегенеративни механизми, који доводе до губитка аксона и неурона и представљају главни узрок трајног инвалидитета код оболелих. У том контексту, све већа пажња усмерена је на развој неинвазивних метода за процену неуродегенерације и идентификацију поузданих биомаркера болести.

Ретина, као део централног нервног система, представља погодан модел за проучавање ових процеса, јер омогућава директну визуализацију неуронских структура *in vivo*. Бројна истраживања показала су да код пацијената са мултиплом склерозом долази до значајног истањења слоја ретиналних нервних влакана (RNFL) и ганглијских ћелија (GCL), што корелира са степеном неуролошког оштећења и прогресијом болести (1–3).

Примена оптичке кохерентне томографије (OCT) омогућила је квантитативну процену ових промена, а резултати више студија указују да параметри као што су RNFL и mGCIPL представљају осетљиве маркере аксоналне дегенерације и могу бити коришћени у праћењу болести (4,5). Поред тога, показано је да OCT параметри корелирају са клиничким скалама инвалидитета, као и са параметрима атрофије мозга добијеним магнетном резонанцом (6).

Развој ОСТ ангиографије (ОСТА) омогућио је додатни увид у функционалне промене ретине, пре свега у домену микроциркулације. Истраживања указују на смањење густине капиларног плексуса код пацијената са мултиплом склерозом, што може представљати рани показатељ васкуларних и метаболичких поремећаја (7,8).

Посебан значај имају студије које испитују пацијенте са оптичким неуритисом, али и оне које указују на постојање субклиничких промена код пацијената без клинички манифестних симптома, што додатно потврђује да је ретина погодан модел за праћење неуродегенеративних процеса (9).

Иако постоји значајан број радова који се баве појединачним морфолошким или функционалним параметрима ретине, остаје недовољно разјашњено у којој мери њихова комбинована анализа може обезбедити поуздану процену активности болести и њене прогресије. Овај научни јаз представља основу за формулисање предложене теме докторске дисертације.

Као најрелевантнији радови у овој области издвајају се:

1. Bsteh G, Velez Escola L, Hegen H, Lindner E, Khalil M, Schneider S, et al. Application of optical coherence tomography in multiple sclerosis: consensus recommendations. *J Neurol*. 2025;273(1):24.
2. Saidha S, Green AJ, Leocani L, Vidal-Jordana A, Kenney RC, Bsteh G, et al. The use of OCT and VEP in McDonald criteria for multiple sclerosis. *Lancet Neurol*. 2025;24(10):880–892.
3. Filippatou A, Theodorou A, Stefanou MI, Tzanetakos D, Kitsos D, Moschovos C, et al. Optical coherence tomography and angiography in multiple sclerosis: a systematic review. *J Neurol Sci*. 2025;470:123422.
4. El Ayoubi NK, Ismail A, Fahd F, Younes L, Chakra NA, Khoury SJ. Retinal optical coherence tomography measures in multiple sclerosis. *Ann Clin Transl Neurol*. 2024;11:2236–2253.
5. Mirmosayyeb O, Kord R, Brand S, Dehghani A, Samadzadeh S, Vaezi S, et al. Optical coherence tomography measurements and disability in multiple sclerosis: a systematic review and meta-analysis. *J Neurol Sci*. 2023;454:120847.
6. Wang X, Klistorner A, Barnett MH, Graham SL. Monitoring retinal neurodegeneration in multiple sclerosis: the role of optical coherence tomography. *CNS Drugs*. 2022;36:21–37.
7. Bostan M, Pantalon A, Micu SI, Cernat C, Bolboacă SD, Tofolean DE. OCT and OCT-A biomarkers in multiple sclerosis. *Rom J Ophthalmol*. 2023;67:221–232.
8. Papadopoulou A, Pfister A, Tsagkas C, Gaetano L, Sellathurai S, D'Souza M, et al. Visual evoked potentials in multiple sclerosis: P100 latency and visual pathway damage. *Clin Neurophysiol*. 2024;161:122–132.
9. Katanić Pasovski K, Rančić N, Pasovski V, Sajić M, Resan M, Dinčić E. Evaluation of the retinal morphological and functional findings in optic neuritis related to multiple sclerosis. *Vojnosanit Pregl*. 2023;80(5):412–420.

1.5. Оцена научне заснованости теме докторске дисертације:

На основу увида у приложени Пријаву докторске дисертације, Комисија за писање Извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације кандидата др Катарине Катанић Пасовски закључује да кандидат испуњава све формалне и суштинске услове предвиђене Законом о високом образовању, Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу и Статутом Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу.

Предложена тема докторске дисертације припада научној области за коју је Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу матична и представља актуелну и научно релевантну област истраживања у домену неурологије и неуроофталмологије.

Полазећи од постављених истраживачких хипотеза, приказаног стања у области истраживања,

предложеног садржаја и методолошког приступа, као и очекиваних резултата и научног и практичног доприноса, Комисија закључује да је предложена тема научно заснована, актуелна и још увек недовољно истражена, посебно у домену интегралне анализе морфолошких и функционалних карактеристика ретине код пацијената са мултиплом склерозом.

На основу анализе приложеног материјала и донетих закључака, Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу и Већу за медицинске науке Универзитета у Крагујевцу да донесу одлуку којом се кандидату др Катарини Катанић Пасовски одобрава израда докторске дисертације под називом „Анализа морфолошких и функционалних карактеристика ретине код пацијената са мултиплом склерозом“.

2. Подаци о кандидату

2.1. Име и презиме кандидата:

Катарине Катанић Пасовски

2.2. Студијски програм докторских академских студија и година уписа:

Докторске академске студије – Докторска школа – Медицинске науке, Неуронауке, 2017.

2.3. Биографија кандидата (до 1500 карактера):

Др Катарина Катанић Пасовски рођена је 02.01.1976. године у Београду. Медицински факултет Универзитета у Београду завршила је 2001. године са просечном оценом 8,54. Специјалистички испит из офталмологије положила је 2012. године на Клиници за очне болести Клиничког центра Србије са оценом 5,00.

Докторске академске студије на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, студијски програм Неуронауке, уписала је 2017. године.

Након обављеног приправничког стажа у Војномедицинској академији (2001–2002), радила је као лекар опште праксе у Дому здравља „Милутин Ивковић“ у Београду (2002–2008). Специјализацију из офталмологије завршила је у периоду 2008–2012. године, након чега је наставила рад као специјалиста офталмологије у истој установи до 2018. године.

Од 2018. године запослена је у Војномедицинској академији у Београду, на Клиници за очне болести, где ради као специјалиста офталмологије. Од 2022. године ангажована је као асистент на Катедри за очне болести Медицинског факултета Универзитета одбране у Београду.

Кандидат је активан учесник бројних домаћих и међународних научних скупова и аутор је више научних радова из области офталмологије и неуроофталмологије.

2.4. Преглед научноистраживачког рада кандидата (до 1500 карактера):

Кандидат др Катарина Катанић Пасовски, специјалиста офталмологије, у досадашњем раду показала је јасно усмерење ка научноистраживачком раду у области офталмологије, са посебним акцентом на неуроофталмологију и испитивање морфолошких и функционалних промена ретине.

Кандидат је аутор и коаутор више научних радова објављених у међународним часописима, укључујући радове у часопису *Vojnosanitetski pregled*, који је индексиран у релевантним међународним базама података. Посебно се издваја оригинално истраживање које се бави проценом морфолошких и функционалних карактеристика ретине код пацијената са мултиплом склерозом, у којем су коришћене савремене дијагностичке методе као што су *optical coherence tomography* (ОСТ) и *optical coherence tomography angiography* (ОСТА). Наведени рад директно је тематски повезан са предложеном темом докторске дисертације и представља значајну научну основу за даља истраживања.

Поред тога, кандидат је аутор приказа случаја који се бави неуроофталмолошким патологијом,

као и коаутор више радова који се односе на клиничке аспекте офталмологије и неурологије. Кандидат активно учествује на домаћим и међународним научним скуповима, где презентује резултате свог рада.   Досадашњи научноистраживачки рад кандидата указује на континуитет, релевантност и јасну повезаност са предложеном темом докторске дисертације.
2.5.Списак објављених научних радова кандидата из научне области из које се пријављује тема докторске дисертације (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број¹, категорија):
1. Katanić Pasovski K, Popević M, Pasovski V, Petrović Pajić S, Iklozan K, Rančić N, Resan M, Raičević R. Unrecognized severe obstructive sleep apnea as a dominant risk factor for non-arteritic anterior ischemic optic neuropathy in an apparently healthy patient. <i>Vojnosanitetski pregled</i>. 2025;82(6):374–380. https://doi.org/10.2298/VSP241219028K. M23 2. Katanić Pasovski K, Rančić N, Pasovski V, Sajić M, Resan M, Dinčić E. Evaluation of the retinal morphological and functional findings in optic neuritis related to multiple sclerosis. <i>Vojnosanitetski pregled</i>. 2023;80(5):412–420. https://doi.org/10.2298/VSP220525064K. M23
2.6. Оцена испуњености услова кандидата у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):
На основу увида у приложену документацију, Комисија констатује да кандидат др Катарина Катанић Пасовски испуњава све услове предвиђене важећим законским и подзаконским актима, као и Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу.   Кандидат поседује одговарајуће образовање, адекватно научноистраживачко искуство и положио је све испите предвиђене планом и програмом докторских академских студија. Увидом у приложени списак научних радова, констатује се да кандидат има објављене радове у часописима међународног значаја (M23 категорија), при чему су радови директно тематски повезани са предложеном темом докторске дисертације.   На основу наведеног, Комисија сматра да кандидат у потпуности испуњава све услове за израду докторске дисертације.
3. Подаци о предложеном ментору
3.1. Име и презиме предложеног ментора:
Евица Динчић
3.2. Звање и датум избора:
Редовни професор (избор у звање 29. децембра 2017. године)
3.3. Научна област/ужа научна област за коју је изабран у звање:
Медицинске науке / Неурологија
3.4. НИО у којој је запослен:
Медицински факултет Војномедицинске академије, Универзитет одбране у Београду
3.5. Списак референци којима се доказује испуњеност услова за ментора у складу са Стандардом 9 (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број, категорија):
1. Stefanović M, Stojković L, Životić I, Dinčić E, Stanković A, Živković M. Expression levels of

¹ Уколико публикација нема DOI број уписати ISSN и ISBN

GSDMB and ORMDL3 are associated with relapsing-remitting multiple sclerosis and IKZF3 rs12946510 variant. *Heliyon*. 2024;10(3):e25033. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e25033> **M21**

2. Stojković L, Jovanović I, **Dinčić E**, Đorđević A, Kuveljić J, Đurić T, Stanković A, Vojinović S, Živković M. Targeted RNAseq revealed the gene expression signature of ferroptosis-related processes associated with disease severity in patients with multiple sclerosis. *Int J Mol Sci*. 2024;25(5):3016. <https://doi.org/10.3390/ijms25053016> **M21**
3. Stojković L, Đorđević A, Stefanović M, Stanković A, **Dinčić E**, Đurić T, Živković M. Circulatory indicators of lipid peroxidation, the driver of ferroptosis, reflect differences between relapsing-remitting and progressive multiple sclerosis. *Int J Mol Sci*. 2024;25(20):11024. <https://doi.org/10.3390/ijms252011024> **M21**
4. Vasić M, Topić A, Marković B, Milinković N, **Dinčić E**. Oxidative stress-related risk of the multiple sclerosis development. *J Med Biochem*. 2023;42(1):1–8. <https://doi.org/10.5937/jomb0-37546> **M23**
5. Kostić D, **Dinčić E**, Jovanovski A, Kostić S, Rančić N, Georgievski-Brkić B, Mišović M, Koprivšek K. Evolution of acute “black hole” lesions in patients with relapsing-remitting multiple sclerosis. *Acta Neurol Belg*. 2023;123(3):831–838. <https://doi.org/10.1007/s13760-022-01938-9> **M22**

3.6. Spisak referenci kojima se dokazuje kompetentnost mentora u vezi sa predloženom temom doktorске disertacije (autori, naslov rada, naziv časopisa, volumen, godina objavljivanja, stranice od-do, DOI broj, kategorija):

1. Stojković L, Đorđević A, Stefanović M, Stanković A, **Dinčić E**, Đurić T, Živković M. Circulatory indicators of lipid peroxidation, the driver of ferroptosis, reflect differences between relapsing-remitting and progressive multiple sclerosis. *Int J Mol Sci*. 2024;25(20):11024. <https://doi.org/10.3390/ijms252011024> **M21**
2. Stojković L, Jovanović I, **Dinčić E**, Đorđević A, Kuveljić J, Đurić T, Stanković A, Vojinović S, Živković M. Targeted RNAseq revealed the gene expression signature of ferroptosis-related processes associated with disease severity in patients with multiple sclerosis. *Int J Mol Sci*. 2024;25(5):3016. <https://doi.org/10.3390/ijms25053016> **M21**
3. Vasić M, Topić A, Marković B, Milinković N, **Dinčić E**. Oxidative stress-related risk of the multiple sclerosis development. *J Med Biochem*. 2023;42(1):1–8. <https://doi.org/10.5937/jomb0-37546> **M23**
4. Pekmezovic T, Mesaros S, Momcilovic N, Jankovic M, Andabaka M, Jovicevic V, Tamas O, Budimkic M, Veselinovic N, Vojinovic S, Todorovic S, Sakalas L, Suknjaja V, Boskovic Matic T, Miletic Drakulic S, **Dincic E**, Drulovic J. Nationwide epidemiological study of neuromyelitis optica spectrum disorder in Serbia. *Mult Scler Relat Disord*. 2025;102:106708. <https://doi.org/10.1016/j.msard.2025.106708> **M22**
5. Drulovic J, Pekmezovic T, Tamas O, Adamec I, Aleksic D, Andabaka M, Basic Kes V, Butkovic Soldo S, Cukic M, Despinic L, **Dincic E**, Djelilovic Vranic J, Grgic S, Habek M, Hristova SI, Ivanovic J, Jovanovic A, Jovicevic V, Krbot Skoric M, Kuzmanovski I, Maric G, Mesaros S, Milanov IG, Miletic Drakulic S, Sinanovic O, Skarpa Prpic I, Sremec J, Tadic D, Toncev G, Sokic D. The impact of the comorbid seizure/epilepsy on the health-related quality of life in people with multiple sclerosis: an international multicentric study. *Front Immunol*. 2023;14:1284031. <https://doi.org/10.3389/fimmu.2023.1284031> **M21**

3.7. Да ли се предложени ментор налази на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС?

ДА

3.8. Оцена испуњености услова предложеног ментора у складу са студијским програмом,

општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):
На основу увида у приложену документацију и анализе научноистраживачког и стручног рада предложеног ментора, Комисија констатује да проф. др Евица Динчић, редовни професор за ужу научну област Неурологија, у потпуности испуњава све услове прописане студијским програмом докторских академских студија, као и општим актима Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу и Универзитета у Крагујевцу.   Ментор поседује одговарајуће научно звање, континуирано учешће у научноистраживачком раду и релевантне публикације у области која је у непосредној вези са темом докторске дисертације, чиме испуњава све критеријуме за менторство.
4. Подаци о предложеном коментору
4.1. Име и презиме предложеног коментора:
[унос]
4.2. Звање и датум избора:
[унос]
4.3. Научна област/ужа научна област за коју је изабран у звање:
[унос]
4.4. НИО у којој је запослен:
[унос]
4.5. Списак референци којима се доказује испуњеност услова коментора у складу са Стандардом 9 (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број*, категорија):
[унос]
4.6. Списак референци којима се доказује компетентност коментора у вези са предложеном темом докторске дисертације (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број, категорија):
[унос]
4.7. Да ли се предложени коментор налази на Листи ментора акредитованог студијског програма ДАС?
[изаберите]
4.8. Оцена испуњености услова предложеног коментора у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):
[унос]
5. ЗАКЉУЧАК
На основу анализе приложене документације Комисија за писање извештаја о оцени научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и предложеног ментора предлаже да се кандидату Катарини Катанић Пасовски одобри израда докторске дисертације под насловом „Анализа морфолошких и функционалних карактеристика ретине код пацијената са мултиплом склерозом” и да се за ментора/коментора именује др Евица Динчић, редовни професор Медицинског факултета Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду за ужу научну област Неурологија / [име и презиме коментора], [звање].

Чланови комисије:

Сунчица Срећковић, редовни професор
Факултет медицинских наука Универзитета у
Крагујевцу
Медицинске науке/Офталмологија

Председник комисије

Татјана Бошковић Матић, доцент
Факултет медицинских наука Универзитета у
Крагујевцу
Медицинске науке/Неурологија

Члан комисије

Слободан Војиновић, редовни професор
Медицински факултет Универзитета у Нишу
Медицинске науке/Неурологија

Члан комисије

